No. 1035 Zaterdag 24 October 1903. 20ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 23 October.

Algemeene Curaçaosche Tentoonstelling.

IV.

De eerste zes afdeelingen kunnen wij gevoegelijk te zamen bespreken, omdat zij allen behooren tot de VEETEELT.

Reeds bij een oppervlakkige beschouwing van de indeeling dezer verschillende afdeelingen kunnen wij zien, dat het hoofddoel hiervan wezen moet: veredeling van onzen veestapel, voornamelijk door fokkerij.

Maar al te weinig werd hier tot dusverre aan gedacht. Of liever, er kon bijna niets aangedaan worden, omdat er geen hulp en steun was, geen raad en toezicht voor de fokkers.

De Tentoonstelling kan hier zeer veel goeds uitwerken, vooral omdat zij uitging van *De Curaçaosche Maatschappij* tot bevordering ook van veeteelt.

Doch laat ons eerst geregeld voortgaan.

Het is bekend, dat er op Bonaire zeer goede, sterke paarden te krijgen zijn, maar zij munten nu juist niet uit door schoonheid van vorm. Ook St. Eustatius levert krachtige hengsten.

Indien nu naar de Tentoonstelling de gezondste, de best ontwikkelde dieren worden gebracht, dan zou de Maatschappij op de eerste plaats eenige mooie paren aan kunnen koopen om die verder flink op te fokken en volgens alle hulpmiddelen te trachten een uitstekend ras te vormen, dat alle goede eigenschappen zooveel mogelijk in zich vereenigt. De moeiten zullen rijkelijk worden beloond, de onkosten zeker goed gemaakt, want zulke dieren stijgen verbazend in prijs.

Wij zullen toch spoedig een nieuwen proeftuin hebben, kan daar dan ook niet onder het oog van een deskundige een kleine fokkerij worden gehouden?

Eerst wanneer we een werkelijk zuiver ras bezitten zullen we ook hierin een nieuw middel van bestaan vinden, maar intusschen ook zelf de voordeelen genieten, die we nu missen moeten, omdat niemand zich speciaal op de fokkerij toelegt. Ook zijn de voordeelen geenszins gering te schatten en hebben volstrekt niet het meest, noch het eerst betrekking op schoonheid van vorm, maar op *bestendiging van alle goede eigenschappen.*

Waarom kan onze kolonie bijv. geen beter partij trekken van de kostbare eigenschap van die paarden, welke natuurlijke pasloopers zijn, of buitengewone bergbeklimmers?

Ten laatste kan men ook niet ontkennen, dat een mooi spannetje toch altijd een kranige figuur maakt. Door oordeelkundig fokken kan een paard ook sierlijker worden en ook uiterlijk zeer veel winnen.

Allen, nu die hier of op een der eilanden iemand kennen, die een paard bezit met buitengewone eigenschappen hetzij hengst of merrie, moesten zulk een persoon aansporen dit paard naar de Tentoonstelling te sturen opdat ons paardenras veredele, en de Maatschappij in staat gesteld worde practisch nut te trekken uit deze Tentoonstelling.

De slechte tijden zullen geen bezwaar meer opleveren; vooreerst kan in de regenmaanden weer veel kwaad verholpen worden, en ten tweede zal de Maatschappij wel bereid wezen de noodzakelijke onkosten zelf te dragen als anderen dit niet kunnen.

Zou het ook niet leerzaam wezen, ofschoon het niet op de lijst staat, eenige geïmporteerde paarden ten toon te stellen, vooral indien men zoo gelukkig was, nieuwelingen en reeds geaclimatiseerden naast elkander te plaatsen. Duidelijk zichtbaar zou het dan worden, hoe vernietigend ons klimaat werkt op vreemdelingen, zoo sterk zelf als een paard.

Dit zou een duidelijk sprekend voorbeeld zijn, dat de noodzakelijkheid van een eigen ras bewees en dat tevens aanspoorde ons toch flink op de fokkerij toe te leggen, een degelijk curaçaosch ras te vormen en dit zuiver in stand te houden.

Tusschen twee haakjes willen wij hier wel even wijzen op de groote onkosten, die deze afdeeling voor de Maatschappij mede brengt. Nu spreken wij nog niet eens van het aankoopen van een of ander fokdier, dit dient slechts om practisch nut te trekken uit deze tentoonstelling en met meer succès een tweede voor te bereiden. Maar als er Paarden, Runderen, Ezels, Schapen, Geiten, Varkens en Kippen worden ingezonden, moeten er toch ook stallen en hokken zijn voor deze dieren en voeder, water, enz., doch het Bestuur zal volgens art. 11 en 12 en volgens opmerking onder N°. VI van het voorloopig verslag zal veranderen en zelf eenige gemachtigden benoemen om de zorg voor het vee, dat van elders wordt aangevoerd op zich te nemen; *indien het verlangd wordt.* Zulk een maatregel zal de medewerking der overige eilanden veel gemakkelijker maken. Het is reeds uitstekend *sub XIII* te verklaren, dat het Bestuur op verzoek de onkosten voor het vervoer zal vergoeden. Het moet nog een stap verder gaan en ook alle *moeiten* op zich nemen. Wanneer de beesten uit den stal worden gehaald en er weer kalmpjes, na afloop der tentoonstelling, worden ingezet, heeft men het meeste kans van slagen.

Het is iets nieuws, en het kost veel dit ingang te doen vinden bij het volk. Eerst later, de tweede, of derde maal, zal het groote publiek uit eigen beweging mededoen.

Of men zou de moeiten kunnen verdeelen, maar toch van wege het Bestuur stallen en hokken en voeder beschikbaar stellen voor het vee, dat van de eilanden komt en hier langer moet verblijven.

Het zal wel een groote uitgave zijn voor de Maatschappij, maar alles kan ook de volgende jaren dienen, zoodat de onkosten later weer worden uitgewonnen.

Dat men dezen eersten keer toch niet te zuinig zij en meene, dat alles zoo uitstekend niet in orde behoeft te zijn voor de eerste maal. Neen, juist omdat het voor het eerst is en indruk moet maken, dienen wij naar de volmaaktheid te streven. Juist deze stallen, eenvoudig maar sierlijk opgetrokken hier en daar over het terrein verspreid, zullen met hun wimpels en vlaggen de tentoonstelling een schilderachtig aanzien geven en het echte merk op alles drukken.

Men zorge er voor, dat deze stallen en hokken zoo worden ingericht, dat ze zindelijk blijven, opdat de bezoekers veilig er bij kunnen stilstaan om de beesten te bewonderen; en minstens *één* moet een model-stal wezen om ook hierin een voorbeeld te geven.

Wat wij tot dusverre zeiden over de eerste afdeeling: Paarden, geldt ook en in nog veel grooter mate voor de volgende.

Gemakkelijk immers is het na te gaan, dat er groote verschillen verkregen moeten worden door doelmatige fokkerij bij rundvee. In het eene geval legt men zich voornamelijk toe op het veredelen en vermeerderen van

---

Feuilleton.

LOSSE GREPEN
— UIT —
CURAÇAO'S VERLEDEN.

III.

Invloeden op den Regenval op Curaçao.

VOLGENS M. D. TEENSTRA.

(Vervolg.)

„Ook vindt men nog op zeer steenachtige en dorre hoogten tamelijk groote boomen, welker wortelen jaren hebben noodig gehad, eer zij tot eene diepte in den grond gedrongen waren, waar de wateraderen bestaan; dit is mede een bewijs, dat in de tijden, wanneer deze boomen geplant zijn geworden, dezelve door genoegzame regens gedrenkt zijn, totdat hunne wortelen diep genoeg in de aarde zijn geschoten, om zelfs in drooge saisoenen het water te kunnen inslurpen." (De Spanjaarden zeggen: liever op droogte plaatsen en in droogte saizoenen te willen planten, dan op vochtige plaatsen en in de regentijden, als kunnende veel beter de droogte plaatsen naar willekeur begieten, dan de vochtige plaatsen doen opdroogen, van daar ook, dat dit volk zooveel werk van putten en waterleidingen maakt, — en waren het ook geene Spanjaarden, die CURAÇAO voor twee eeuwen in bezit hadden?) (6) „Ook kunnen de menigvuldige Indigobakken welke hier, omstreeks eene eeuw geleden, bestonden, mede tot een bewijs van groote vruchtbaarheid verstrekken." (De wilde Indigo wordt in *Suriname* nergens gevonden, als aan den dorren, droogen zeekant, op hooge onvruchtbare zandritsen, waar het juist het minste regent.) (7) „Indien dan in vroegere jaren de regens menigvuldiger waren, dan moet er eene oorzaak bestaan, die dezelve verminderd heeft en deze wordt toegeschreven aan het wegkappen der boomen."

Ook GROVENSTEYN c. s. beweren, in hun rapport (8), dat men reeds voor eene halve eeuw (dus omtrent het jaar 1740) dit gebrek (aan water) aan opgaand bosch toeschreef, zeggende verders: „Deze droogten zijn veeltijds oorzaak van groot gebrek aan voedsel en water voor het vee, waardoor een planter in *een jaar* dikwijls meer verliest, dan hij in *zes jaren* verdienen kan."

Onder de regering van den heer CANZLAAR, die in het jaar 1828, als Gouverneur-Generaal naar de kolonie *Suriname* vertrok, werd CURAÇAO door eene zevenjarige droogte zoozeer geteisterd, dat bijna alle vruchtboomen uitgestorven zijn, waaronder zelfs de prachtvolle tweehonderdjarige mispelboomen (*sabatilles*), zoo hoog en dik als de zwaarste eiken.

Door dusdanige droogten worden de gewassen op CURAÇAO niet zelden tot eenen volkomenen winterstaat gebragt; het geboomte verdort en sterft; zware takken, hoewel levend hout, scheuren af, door dien de droogte den zamenhang der deelen verbroken heeft, zoodat ze bros geworden, door hun eigen gewigt nedervallen; ook de savanes worden naakt en kaal, ziende zoo rood als puin op trekwegen, door de groote hoeveelheid oxyde, in den groensteen aanwezig; zelfs de op de dorre rotsen te huis behoorende cactusplanten zijn met eene fijne, voor het ongewapend oog onzigtbare stof overdekt, waardoor derzelver poriën worden verstopt en de planten aan het kwijnen geraken. Dit vindt ook bij de boomen plaats, zoodat het afdruipende regenwater, na eene lange droogte, altoos troebel is.

Hoe zeer niet volmondig erkennende, dat het vroeger op CURAÇAO meer geregend heeft, dan tegenwoordig, wil

(6) Dit laatste schijnen de Spanjaarden [?] ook werkelijk op Curaçao te hebben toegepast. Want op sommige plantages o. a. op *Ronde Klip* vindt men in een bosch van eeuwenoude boomen, verscheidene putten, die nu geheel zonder nut en doelloos zijn, doch oorspronkelijk gediend moeten hebben om die boomen, toen ze pas geplant waren, met water te besproeien. (*Noot A. E.*)

(7) Dat in vroeger jaren op Curaçao zoowel van *katoen* als *indigo* een uitgebreide cultuur bestond, blijkt eveneens uit oude koopbrieven van sommige plantages en ook nog o. a. uit het volgende. Den 27 Mei 1722 [*Zie Koloniaal Archief, Protocollen 1722*] gaf Mejuffrouw *Willemina van Engelen*, weduwe van wijlen den Heer *de Bij* in leven Raad en Commissaris over den slavenhandel, een getuigschrift aan *Michael Mulder*, waarbij zij verklaart, dat deze persoon haar „als factoor op haere plantagie genaemt *de Zuurzack* heeft gedient en dat bij op de voorsz. plantagie voor haer goede INDIGO heeft gemaakt." Dezelfde *Michael Mulder* werd daarna door de West-Ind. Comp. tegen 40 Gld. 's maands voor den tijd van 4 achtereenvolgende jaren aangenomen, om over Holland naar de kust van Guinea te gaan: „OM ALDAAR DE CULTURE VAN INDIGO, ALSMEDE HET JEIJNEN [?] VAN CATOEN, WELKE BIJDE HIJ MICHAEL MULDER VOLKOMENTLIJK VERSTAET,........... VOORT TE ZETTEN EN TE BEVORDEREN EN DAARIN ANDEREN IN DIENST VAN DE COMP. TE INSTRUEEREN." (*Noot A. E.*)

(8) Naar aanleiding van de vele klachten der ingezetenen van Curaçao aan de Staten Generaal en aan den Stadhouder gericht, werden de heeren *A. J. baron van Grovenstins* en *W. G. de Boey* in 1789 als Regeerings-Commissarissen naar Curaçao gezonden, om den staat van zaken alhier te onderzoeken, daarover rapport uit te brengen en de noodige maatregelen ter verbetering dier toestanden te nemen. (*Noot A. E.*)

het vleesch, in het andere op het toenemen der melk. Onmogelijk kan men beide resultaten tegelijk beoogen, wel na elkander. Een koe, welke eerst flink melk gaf, kan later zeer geschikt voor vetweierij worden bestemd.

Bij het beoordeelen der hoedanigheden en geschiktheden der runderen moet men vooral op hun afkomst letten, heeft men hiermede rekening gehouden, dan zal men prachtige uitwerking zien van een gezonde fokkerij.

Van zeer veel waarde is het derhalve voor Curaçao eenige exemplaren te behouden, die in verschillende hoedanigheden uitmunten. Dit alles kan door en naar aanleiding van de Tentoonstelling geschieden.

Is het niet te betreuren, dat Bonaire vroeger zoo rijk aan ezels, thans zijn overvloed aanzienlijk ziet slinken. Waarom worden er meestal heel gewone langooren te koop aangeboden en kost het zooveel moeite om eens een mooi ezeltje te bekomen?

Het echte ras behouden voor het te laat is! Goede waar prijst zich zelf, hebben we een goeden veestapel, dan zal er wel een markt voor gevonden worden, minstens behoeven we zelf dan niet langer zoo te sukkelen.

Bij de schapen en geiten kan men zonder veel moeite een overzicht geven van den achteruitgang van geimporteerde rassen, die men verder aan hun lot heeft overgelaten. Welk een prachtstukken, die nieuwe zending uit Coro! bijv. en zie die verder op eens, welke vier jaar geleden vandaar gekomen zijn. Heeft men wel genoeg zorg besteed om ze alleen te houden, afgezonderd van de andere? Weet men juist aan te geven welke soort het voordeeligst is, het krachtigst en het best bestand tegen droogte? Dat de Tentoonstelling ons antwoord geve op deze en tal van andere vragen.

Algemeen is het bekend, dat hier veel ziekte heerscht onder de varkens, ook door overerving.

Gezonde exemplaren, die veel aanleg hebben zwaarwichtig te worden, zijn geld waard en dienen ten toon gesteld.

Ook onder het pluimvee laat men de natuur haar gang, maar gaan zonder naar middelen uit te zien om het ras te verbeteren en echte leg- of slachtkippen te fokken. En toch kon het arme volk bij een meer oordeelkundige behandeling hunner hoenders veel grooter voordeelen genieten. De tentoonstelling moet hun die kippen aanwijzen en hun de behandeling leeren.

Indien iemand nu nog de opmerking maakt, dat alles toch in hoofdzaak neerkomt op het veevoeder, dat hier mankeert, en er dus toch niets aan te doen is, dan verzoeken wij hem vriendelijk nog een week geduld te hebben, omdat wij een volgende keer over de voederartikelen zullen spreken.

---

ik echter de mogelijkheid daarvan niet betwisten en tevens volgaarne gelooven, dat het wegkappen der boomen daarvan mede eene oorzaak is; — althans in de kolonie *Suriname* heeft men, sedert het wegkappen der bosschen langs de zeekust, tusschen de *Warappa* en *Motkreten* veel meer droogte gehad, dan vroeger, toen deze bosschen nog bestonden. [9]

Ook de beroemde VON HUMBOLDT schrijft aan het verbranden der bosschen de ontzettende droogte toe, welke op de kusten der Columbiaansche provincie *Cumana* heerscht, terwijl er eerst ver in het binnenland een genoegzame regen valt; ook *Barbados* en eenige andere bovenwindsche eilanden, welke mede door droogten gekweld worden, zijn even eens van bosschen ontbloot, terwijl men ook hier de sterke en langdurige droogten aan het wegkappen der bosschen toeschrijft. Doch alvorens te beslissen of de boomen werkelijk invloed hebben op de regenwolken, dienen wij eenigzins bekend te zijn met de theorie der uitdamping, de vorming der wolken, en de werking der electriciteit.

(*Wordt vervolgd.*)

[9] Voor Suriname kan deze reden inderdaad van invloed zijn, daar dit land buiten het gebied van den noordoost-passaat ligt. [*Noot A. E.*]

St. Eustatiaansche ditjes en datjes.

Ooit in 'n Bovenwindsche open zeilboot het schuimend pekelnat doorklieft? Luister naar raad en waag U daar nooit aan, als Ge ooit in onze buurt verzeild raakt. Laat ik U mijn treurige ervaring mededeelen. Wij ('n gezelschap van 5 personen) moesten naar St. Kitts. Het waarom doet niets ter zake. De St. Eustatiaansche sloepvloot was of op het strand gehaald of dobberde tuk op cargo in andere contreien. Met 'n openboot-kapitein werd dus geaccordeerd om ons voor 10 Hollandsche guldens naar de dichtstbijzijnde punt van St. Kitts, naar Sandy Point te zeilen. Bonken ballaststeen zijn nu juist geen canapé, wij hadden dus de wijze voorzorg genomen door 'n matras die harde onderlaag te neutraliseeren. Wij gingen onder zeil om 7 uur 's morgens. Nog binnengaats, daar kwamen ze al, golven als bazen, aan- over- en ingerold. Hevig protest door zeeziekige stemmen, want men dreef. Maar de kaptein schafte raad, en er werd, zoo waar, 'n stukje oud zeil opgescharreld en boven het ruim gespijkerd. Daar lagen wij nu, als ansjovis in 'n blikje, diep ophalende door onze respectieve neuzen onbeschrijfelijke odeuren. Intusschen we het kanaal tusschen St. Eustatius en St. Kitts, berucht voor ze'n dikwijls hooge en woeste zeeën. Hier begon het lieve leventje pas. Over de gewaarwordingen van 'n kat opgesloten in de immer voortrollende ton bij het wreede knuppelspel, is 't na zoo'n reisje gemakkelijk 'n diepgevoelde dissertatie te leveren. Daar werd in dat vunzig onsmakelijk hokje, slechts door een dun plankje van de onmetelijke diepte gescheiden, geleden, ellende, namelooze ellende. Dat voortdurend op en neer en rechts en links gekwak, die benauwde, walgelijke atmosfeer, die bijna absolute onmogelijkheid om 'n vin te verroeren, stralen zeewater, die zonder ophouden [illegible], en last not least de zeeziekte met al haar onhebbelijkheden, mij dunkt „namelooze ellende" is niet te sterk gezegd.

„En zoo reizen we in de XX eeuw" was de voortdurende klagende verzuchting van een der opvarenden en de man had gelijk. Nog geäbstraheerd van het gevaar waarin we verkeerden (dan liet men het zeil plots omlaag, dan weer sprak de kaptein van beter terug te keeren) zoo vind ik 't toch onverantwoord dat de bewoners van de Hollandsche Bovenwindsche eilanden vaak (zooals hier in casu) geen enkel ander middel van vervoer hebben dan in deze dikwijls rotte onder geen enkele controle staande open schuiten.

En wordt men dan nog maar spoedig geland en vriendelijk ontvangen, zooals na de ellende-reis op St. Kitts, dan zijn alle miseries weldra vergeten, maar 't kan ook gebeuren en 't is ook feitelijk gebeurd dat die ontvangst alles behalve hartelijk was. Zoo kwam datzelfde gezelschap, 'n paar dagen later, met 'n ietwat grootere sloep s'avond om half 11 op de ree van St. Eustatius. En ondanks 'n anderhalf uur lang wanhoopsgeschreeuw om te landen klopte men aan doovenmans deur. Toen kon men 'n geheelen nacht op 'n hard dek liggen wippen up and down, regelmatig als op 'n reusachtige wip, en men snakte met iets vreemds in ze'n maagstreek naar „het daget in het Oosten", en benijdde al dien tijd den armsten Eustatiaanschen drommel zijn niet wippende plank en sprong nu en dan weer op om 'n nieuwe noodkreet te slaken en vernietigende blikken te werpen op het rustig rustende St. Eustatius. Zoo iets is pijnlijk voor Hollanders, als ze in 'n Hollandsche kolonie komen.

Mr. de Redacteur nog iets moet mij van het hart.

Wij hebben hier een mailbootje dat ons de Amerikaansche én de Hollandsche mail van St. Kits breugt. Dat snelzeilend sloepje arriveert Dinsdagavond, op ze'n laatst Woensdagochtend voor de Hollandsche mail op St. Kitts. Donderdag ochtend vroeg is de Royal Mailsteamer binnen en de mailzakken, zijn gewoonlijk 10 uur á half 11 in het bezit van den sloepkapitein. Komt 't nu te pas dat zulk 'n mannetje eerst op ze'n dooien gemak ze'n boodschappies gaat doen, de mail de mail laat, en, terwijl hij met een beetje wind met pleizier om 4 á 5 uur op St. Eustatius kon zijn, meestal daar laat in den avond of in het holletje van den nacht aankomt? Mij dunkt 'n mail is niet iets waarmee valt te spelen en in de instructie van zoo'n mailkapitein moet mijn inziens wel degelijk staan dat hij verplicht is aanstonds na ontvangst der mail te vertrekken. Heeft die man misschien in het geheel geen instructie? Onmogelijk zou 't niet zijn. Als ik nu eens het denkbeeld opperde om voor de maildienst 'n naphtabootje in de vaart te brengen met de heuschelijke belofte te zullen zorgen dat ze voorzichtig zullen zijn om het reservoir nooit te vol te pompen, dan zou men mij misschien veeleischend kunnen noemen, maar zoo hoog gaan mijn aspiraties niet. Alleen is mijn verzoek, meer mijn *eisch*: op tijd in zee met de mail! dat is niet meer dan billijk, meer special voor St. Eustatiusbewoners die toch al zoo heel veel moeten missen en, voor wie de mail, vooral de Hollandsche mail als 'n oase in de woestijn is.

Een ander chapiter. Plakkaten, eerbiedwekkend van omvang, plakkaten van de Curaçaosche Tentoonstelling zijn hier aangeplakt, en tal van menschen met open monden hebben zich er om verdrongen. Die plakkaten zijn door bevoegde leiders geëxpliceerd, heeren en damescomités zijn gevormd, men heeft het volk opgewarmd. En de resultaten? Zoo goed als nihil. Treurig, maar waar. En de oorzaak? Niets anders dan „the almighty dollar" of beter gezegd, het niet hebben van dat stukje almacht.

„Kerel, mest dat prachtstuk varken vet en stuur 't naar de tentoonstelling!" En wat is 't antwoord? Geef me geld voor voer, en 't zal gebeuren. The almighty dollar!

„Juffrouw, U is zoo vlug met de naald, frunnik ook eens wat voor Curaçao." Met allen pleizier, maar waar haal ik het geld vandaan voor de ingredienten? 't is alweer the almighty dollar. En zoo gaat 't met alles. Een en ander zal er wel gestuurd worden, maar alles doet voorzien dat St. Eustatius 'n pover figuur op de tentoonstelling maken zal, 't treft nu ook juist erg slecht. Door de lang aanhoudende droogte lijdt het volk nu wezenlijk gebrek, zelfs zóó, dat het gouvernement heeft moeten bijspringen. Armen stakkers, die werken kunnen en willen, wordt werk verschaft; wegen schoonmaken, lang verwaarloosde wegen weer begaanbaar maken; anderen die niet meer tot werken in staat zijn, worden ondersteund. Eere het Gouvernement!

Toch is door den in de laatste weken gevallen regen alle hoop nog niet uitgesloten, dat spoedig een kentering in dien wanhopigen toestand komen zal. Maar waar komen die ± 1000 heerlijke advocaten dan vandaan, die nu naar Curaçao geëxpedieerd [illegible] toch zoo ellendig op St. Eustatius gesteld is? Wel, alle zonder uitzondering van de gouvernementsplantage „Bengalen", hoog in de lucht, gelegen tegen den krater; wederom duidelijk een prikkel om dat vruchtbaar stukje „Boven Bengalen" ook zoo spoedig mogelijk in cultuur te brengen. Maar helaas, die almighty dollar weer!

Toch ondanks alle ellende is Koningin's verjaardag hier zeer opgewekt gevierd. De over de straten gespannen vlaggen, de versiering aan fort Oranje en het gouvernementshuis was iets nieuws. Jammer, dat door den hevigen wind de illuminatie van een reusachtigen W mislukte. Bij de volksspelen, vooral bij het sprietloopen, bleef geen oud wijf bij haar spinnewiel. Een practisch idée was 't om de gouvernement's- en R. K. schoolkinderen te onthalen, want met een leege maag is 't toch maar half feestvieren. Het uitdeelen van cocardes, koninginnenplaten en vlaggetjes voor de beste schoolkomers voerde de vreugde ten top. De partij ten huize van den Gezaghebber was zeer geanimeerd, een bepaald succès en een waardig slot van een onvermengde vreugd. Neen, toch niet onvermengd, want er was natuurlijk weer een wanklank. De vlag van het Amerikaansch consulaat of viceconsulaat wapperde niet. Vurige vaderlanders noemde zulks een *casus belli*. Ik ging zoo ver niet, maar betitelde 't „dom-onbeleefd" en vooral ondankbaar jegens dit eiland, waar jaren her *voor het eerst*, the stars and stripes" gesalueerd waren.

Mijnheer de Redacteur, met de opname van dit geschrift zult U mij verplichten. Betitel het, zoo Ge wilt, „als „St. Eustatiaansche ditjes en datjes", op meer maakt het voorafgaande volstrekt geen aanspraak.

J. P.

St. Eustatius, 8 Oct. 1903.

25 Años

de experiencia han probado fuera de toda duda que las enfermedades que generalmente consumen á la tierna infancia, á los adolescentes y á los adultos se contrarrestan y dominan con más rapidez tratando al enfermo con la

Emulsión de Scott

de Aceite de Higado de Bacalao ó Hipofosfitos de Cal y Sosa

que con cualquier otro remedio conocido.

[illegible] fácil digestión. Devuelve al sistema la salud, permitiendo la debida nutrición del cuerpo mediante el alimento regular.

Casi todos los niños la toman con agrado y muy pocos adultos la rechazan. Si está Ud. perdiendo carnes, no deje de probar la EMULSION DE SCOTT.

SCOTT & BOWNE, Químicos, New York.

De venta en las Boticas.

Mírese con sospecha todo frasco que carezca del envoltorio sobre el cual va pegada la etiqueta del pescador llevando sobre los hombros un gran bacalao.

Arbeiders voor Suriname.

Ingevolge daartoe ontvangen opdracht brengt de Administrateur van Financiën ter algemeene kennis, dat zij, die een verbintenis wilaangaan om bij den spoorwegaanleg in Suriname werkzaam te zijn, zich daartoe vóór den 10den November a. s. bij den Gezaghebber van Aruba of Bonaire, of bij hem, Administrateur voornoemd, kunnen aanmelden.

De voorwaarden, waaronder de verbintenis wordt aangegaan, zijn in hoofdzaak de volgende:

Aard en duur van het werk.

Werkzaamheden bij den aanleg van den spoorweg, als: grondwerken, bosch vellen, spoor leggen, schepen lossen en verders in verband met het werk staande werkzaamheden gedurende negen maanden na aankomst te Paramaribo, welke termijn hoogstens tot tien maanden kan worden verlengd.

Loon. *f*1,— per werkdag van 10 uur, met ten minste één uur rusttijd daartusschen.

Vrije overtocht naar Suriname en terug; het laatste ook ingeval van ongeschiktheid door ziekte.

Vrij logies en *vrije voeding*; kostelooze geneeskundige behandeling en verpleging; ingeval van op en door het werk verkregen verwondingen, die ongeschikt maken om voldoende in het levensonderhoud te voorzien, zal een jaarlijksche toelage, of eene vergoeding, in eens uit te betalen, worden toegekend.

Voorschot van *f*25.— na onderteekening van het contract;

Gelegenheid om een deel van het loon aan familiebetrekkingen in deze kolonie uit te keeren.

Geneeskundig onderzoek vóór het aangaan van de verbintenis en de inscheping naar [illegible]

Curaçao, den 23e October 1903.

De Administrateur van Financiën,

C. MULLER.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke berichten.

Donderdagmorgen heeft Mgr. VAN BAARS aan 21 weeskinderen van het weeshuis Habay het H. Vormsel toegediend.

[illegible] berichten.

Namens den Heer Gouverneur der kolonie wordt hierbij bekend gemaakt, dat volgens ontvangen mededeeling van den Nederlandschen Zaakgelastigde te Caracas, in de "Gaceta Oficial" van den 3n. October 1903, een decreet voorkomt, waarbij het volgende is bepaald:

1e. Er wordt een belasting van 8 bolivar [f 4.—] geheven op den uitvoer, naar den vreemde van elk onvolwassen rund, als kalveren, vaarzen, jonge stieren en ossen, wier gewicht minder dan 200 KG bedraagt. Grootere runderen, wier gewicht meer bedraagt, zullen vrij uitgevoerd mogen worden, behalve echter koeien.

2e. Op elke niet drachtige koe, die naar den vreemde wordt uitgevoerd, zal een uitvoerrecht van 20 bolivar [f10.—] worden geheven, zullende de belanghebbende voor dien uitvoer echter vooraf de vergunning van het Ministerie van Landbouw moeten hebben verkregen.

3e. De bepalingen van 26 November 1901 en 13 April 1903 op de uitvoerrechten van vee zijn opgeheven.

***

Volgens van Z. E. den Heer Minister van Koloniën ontvangen bericht is aan den Heer C. C. J. VAN ROMONDT, Gouvernements-Secretaris alhier, thans met verlof in Nederland, na een door hem ondergaan geneeskundig onderzoek, tot verder herstel van gezondheid, eene nadere verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden verleend.

***

Bij Gouvernements-beschikking, is:

1e den geëmplojeerde bij de recherche alhier TH. W. J. LAMPING, gerekend te zijn ingegaan den 17n. October ll., tot herstel van gezondheid, eene maand binnenlandsch verlof verleend.

2e. den Brigadier bij de brigade maréchaussée alhier J. G. H. SCHLAG, op zijn verzoek, met ingang van 1e. November e. k., eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Alcira Arangureu, Adelaida Capriles (2), C. Graste, C. L. Hersneth, Luisa Haseth, Carlos F. Hart (2, aang.), Ercilia Jansen, José Asisclo Jansen, Johans Leito, Jan Ludwig, Brigida de Morales, Clemencia Penso, Clara Rolando, Rosita Ruiter, Moises H. Salas de Lima (aang), Maria Santander.

Een Vriend

Begin November kunnen wij den oud-Gouverneur Mr. H. BARGE hier verwachten.

Aan bewijzen van sympathie en dankbaarheid zal het ZHEG. niet ontbreken. Hij was een waar Vriend des volks, voorzichtig en beleidvol Landvoogd en algemeen bemind.

Voorbarig.

Wij kunnen het praatje, alsof ons Bestuur de plantage *Janwé* gekocht zou hebben om aldaar een proeftuin te beginnen, tegenspreken.

Steun.

H. M. (de) Koningin heeft aan het Comité der Tentoonstelling een gouden medaille toegezegd.

Het Koloniaal Museum te Haarlem zal op onze Tentoonstelling voor 250 Gld. inkoopen doen, om die [illegible] voor te stellen.

Inspectie.

De H. E. G. Heer Gouverneur zal Woensdag a. s. met *De Ruyter* naar de bovenwindsche eilanden vertrekken. Naar wij vernemen zal ook de landbouwkundige R. H. RIJKENS de reis medemaken.

Met verlof.

De Directeur van Openbare Werken, de heer M. J. SELHORST, heeft veertien dagen binnenlandsch verlof en is met zijn zoon naar Caracas vertrokken.

Emigratie.

Niet om aan te sporen zijn geboortegrond te verlaten en in Suriname werk te zoeken, verwijzen wij naar bovenstaande advertentie van den Administrateur van financiën, maar wij wilden slechts de aandacht daarop vestigen van hen, die hier geen droog brood hebben en geen gegronde hoop het spoedig te bekomen en die [illegible] naar Paramaribo te vertrekken.

Groot is het verschil tusschen dit contract en vroegere overeenkomsten. Er wordt nu met bijzondere zorg gewaakt over onze mannen. De advertentie is een kort begrip van het lange en duidelijk omschreven contract.

Indien iemand zich aan wil bieden, wordt hij eerst door een dokter gekeurd. Het stoomschip *Curaçao*, dat de werklieden, begin December komt halen, als er ten minste een voldoend aantal geworven kan worden, brengt ook weer een geneesheer mede, die opnieuw de luidjes keuren zal. Onder zijn toezicht wordt de reis gemaakt. In Paramaribo zullen de werklieden altijd geneeskundige en geestelijke hulp bij de hand hebben. Den Gulden, welke iederen dag verdiend wordt, zal grootendeels bespaard kunnen worden, omdat de arbeiders daar gratis eten en drinken ontvangen volgens hun eigen smaak; er is bijv. gezorgd voor koffie, mais, stokvisch en tabak.

Om de 25 Gld. voorschot terug te betalen wordt hun een tijd van 5 maanden toegestaan.

't Is derhalve te hopen, dat als er lieden naar Suriname gaan, zij ook aan de achtergebleven familie denken en reeds hier met den Administrateur van Financiën of den Gezaghebber van hun eiland overeenkomen om bijv. de helft dier 25 Gld. voorschot voor de betrekkingen te bewaren tot na hun vertrek en verder hun loon half in Suriname, half hier uit te betalen.

Het 5de district.

In No. 181 van *La Cruz* wordt twijfel geopperd omtrent ons bericht, dat *maandelijks* in ieder district 30 Gld. zouden worden besteed voor de ouden, gebrekkigen en zwakken, omdat het niet overeenkomt met de feiten. In het 5de district namelijk is slechts ÉÉN MAAL twee vaten beschuit, een ton meel en wat stroo voor hoeden uitgedeeld. En dat voor 4500 menschen!

Deze mededeeling heeft ons ten zeerste bevreemd, daar wij zeker weten, *dat iedere districtmeester gemachtigd is* MAANDELIJKS *tot 30 Gld. te besteden voor bovengemeld doel.*

Is het dus *niet* geschied in het 5de district, dan zou hieruit volgen, dat de districtmeester niet overtuigd was van de noodzakelijkheid om maandelijks zulk een som uit te geven.

Wat hem tot zulk een overtuiging gebracht heeft, weten wij niet. Geenszins, omdat er geen honger en gebrek wordt geleden. Toevallig ontvingen wij dezer dagen weder een brief vol jammerkreten over de armoede van dit district.

Geen andere oplossing kennen wij, dan dat deze districtmeester zich niet bespottelijk wilde maken en geen grooten brand blusschen met een enkel glas water. Als hij geen beter hulp kan verleenen, dan doet hij liever niets.

Dat Z. W. E. G. derhalve thans, het bedrag van drie, vier maanden [illegible] voor den dag komen.

Aangevaren.

Woensdagavond ongeveer zes uren stoomde de *Centro América* uit. Even achter de brug trachtte een pontje met acht mannen beladen den italiaan nog voorbij te varen, maar omdat deze een meer dan gewone vaart had, was de tijd hiertoe te kort en zouden ze juist in 't midden met elkander in botsing komen. De opvarenden riepen den pontvoerder toe, zijn vaart in te houden en te wenden, maar deze wilde niet toegeven, zoodat de mannen al spoedig het besluit namen dan maar in 't water te springen, daar zij bevreesd waren door de boot overvaren te worden. Een hunner echter bleef in het pontje, dat met kracht tegen den voorsteven van het schip aansloeg, er om heen draaide en eindelijk kantelde. Intusschen snelde de *Centro América* verder en kwamen tal van bootjes en een kanoa den drenkelingen ter hulp. Allen werden gered, behalve een, een zekere MARTINUS van Ceroe Pretoe, timmerman van beroep, gehuwd en vader van meerdere kinderen. Daar het dien avond bijzonder donker was, kon aan verder hulp bieden niet gedacht worden en eerst den volgenden morgen met het dreggen worden begonnen.

Het lijk is Vrijdagmiddag op dezelfde plaats boven komen drijven. De familie had reeds voor een kist gezorgd, zoodat het lijk spoedig gekist en naar het hospitaal gebracht kon worden voor de lijkschouwing. 't Schijnt nu duidelijk te zijn, dat de ongelukkige een slag van de schroef heeft gehad, waardoor hij zijn bezinning heeft verloren en in de diepte verdween.

's Avonds werd hij begraven. Zijn vrouw is ernstig ziek van den schrik, men vreest voor haar leven.

DE PONTJESVOERDER ZIT REEDS ACHTER SLOT EN GRENDEL.

Naar aanleiding van dit droevig ongeluk eenige vragen. Bestaat hier geen verordening, welke het overvaren aan pontjes verbiedt, wanneer een stoomboot aan 't in- of uitvaren is? Een stoomboot kan niet wijken in onze haven, de ongelukken zouden nog grooter worden.

Bestaat er geen afzonderlijke strafbepaling voor pontjesvoerders, die door hun roekeloosheid oorzaak zijn van angst, gevaar, schade, den dood eindelijk van een hunner passagieren?

Wanneer een kwajongen een rijtuig of paard voorbij wil vliegen en er onder geraakt, berokkent hij zich zelf slechts schade, maar hier wordt door zulke kwajongensstreken het leven van anderen bedreigd.

Zijn de dreggen hier wel goed in orde en doelmatig genoeg voor zulk een woelige, diepe zee?

Is de methode voor hulp bij drenkelingen wel genoegzaam bekend, minstens bij de politie?

Eindelijk nog een korte opmerking. Indien allen in het pontje gebleven waren, gelooven wij wel, dat de schipper zijn gevaarlijk waagstuk gelukkig zou volvoed hebben. Want nu, dat er niet meer gewrikt werd en de koers door het uitspringen der mannen veel veranderde, kwam het pontje nog juist tegen den voorsteven; had hij geregeld door kunnen varen, dan was het hem waarschijnlijk gelukt voorbij te varen.

De man blijft schuldig, maar hij mag toch verdedigd worden. Ook wist hij niet, dat de *Centro-America* harder voer dan dit gewoonlijk het geval is.

Nederland.

Staatsbegrooting 1904

KOLONIEN. Xe HOOFDSTUK.

Voor 1904 wordt geraamd *f*6219313,92, alzoo méér dan voor 1903 *f*2875750,03.

De bijdragen in de koloniale geldmiddelen van Curaçao vereischt alsnog aanvulling van: *f*1269.115 over 1898, *f*157985,62 over 1899.

Buitenland.

Italie.— *Een valsche Encycliek.*— Den 18den September werd aan verschillende bladen te Rome per post een pauselijke encycliek bezorgd, in het Latijn gedrukt en met overvloedige aanhalingen uit den Bijbel.

Het opschrift "Vaticaansche drukkerij" ontbrak echter. Bij informatie bleek, dat de encycliek valsch was. Op formeel bevel des Pausen heeft het agentschap Stefani onmiddellijk de valschheid van dit stuk doen kennen.

Onze kabel, die den korten inhoud weergaf, is er dus weer ingeloopen evenals de kleinere en groote liberale bladen, die hun beschouwingen er over leverden.

Duitschland. — De Duitsche Keizer heeft Weenen al weer den rug gekeerd en hield bereids in zijn eigen land te Danzig al weer een rede. Het was ter gelegenheid van de inhuldiging van een standbeeld voor Keizer Wilhelm den Eerste, in het huis van den commandeerende generaal, waar de keizer van een deputatie arbeiders van de militaire werkplaatsen een toespraak tot hem hield, waarin hij hem dank zeide voor de groote welwillendheid, en het vertrouwen dat de Keizer steeds den Duitschen arbeiders geschonken had, van zijn kant onverbreekbare trouw belovend.

De Keizer wees op het voorbeeld van den grooten Keizer, die door de stichting van het Duitsche rijk eerst mogelijk maakte dat de handel en industrie zich in die mate uitbreidden, dat zoo vele krachtige arbeidershanden gebruikt konden worden.

Daar de arbeidersstand vreugde en voldoening moet gevoelen voor de opening van zoo'n arbeidsveld, moet zij er ook het hoogste belang bij hebben, dat dit rijk een en ondeelbaar blijft, naar buiten en naar binnen krachtig.

De opleiding, welke de arbeiders in het leger ontvingen, maakt het hun mogelijk, in vrede, zege op zege te behalen. De Keizer hoopte, dat de gevoelens dezer arbeiders, hem kenbaar gemaakt, ook door zullen dringen tot de harten der overige arbeiders, opdat zij zich steeds bewust zullen zijn in allereerste plaats Duitschers te zijn.

Macedonie. — De opstandelingen beginnen thans het succes der Turken, dat in den laatsten tijd in confesso scheen tegen te spreken. De revolutionnaire benden in het vilajet Monastir zijn niet vernietigd, maar hebben volgens hen integendeel 1200 Turken gewond, die thans in het hospitaal te Monastir liggen.

Waar is: dat de Turken in de wouden bij Mokreni, oostelijk van Kastoria, 1200 vluchtelingen door vuur en zwaard om het leven brachten; dat zij zestig vrouwen en meisjes in harems binnensleepten; dat zij in het dorp Erikleri 45, door kettingen aaneen gebonden, mannen voor de oogen hunner bloedverwanten doodsloegen; dat het dorp Drekoej 's nachts in brand gestoken werd, zoodat 35 bewoners in de vlammen omkwamen; dat zij in Tastepe 70 huizen, nadat zij de bewoners hadden opgesloten, in brand staken, terwijl 800 bewoners, die naar Bulgarije vluchtten, om het leven werden gebracht.

Particuliere telegrammen uit Rila melden, dat volgens de mededeelingen van vluchtelingen uit Djumaia ernstige gevechten plaats hebben in den Perim-Dagh bij Melnik. De Turken zouden daarin 500 man, benevens twee kolonels, verloren hebben. De meeste dorpen in het district Melnik zijn in handen der opstandelingen, en vele dorpen staan in brand. Twee regimenten met artillerie en een bataljon Albaneezen, vertrokken van Djumaia naar Melnik, waar volgens de berichten een groote Turksche troep door de opstandelingen omsingeld is.

Het „Neue Wiener Tagblatt" publiceert een interview, dat een zijner medewerkers had met den Duitschen Rijkskanselier Bülow.

Bülow verklaarde, dat de Oostersche politiek van Duitschland geen bijzondere bedoelingen najaagde, integendeel het is een waarachtige vrede-politiek. Duitschland denkt er niet aan, Turkije aan te moedigen tot verzet tegen de politiek der overige mogendheden, of tegen Oostenrijk-Hongarije en Rusland.

Bülow hoopte, dat de krachtige voorstellen door de mogendheden gedaan een uitbarsting zullen voorkomen. In elk geval zullen pogingen aangewend worden om den strijd te beperken.

Volgens de „Frankf. Ztg." deden de gezanten der groote mogendheden afzonderlijke stappen bij de Turksche regeering en verklaarden toen, dat hunne regeeringen beslist verlangen, dat aan het hervormings-program van Rusland en Oostenrijk-Hongarije zal worden voldaan.

Servie. — Voor den krijgsraad is een begin gemaakt met de behandeling der zaak tegen de officieren, die op den verjaardag van den koning de moordenaars uit hun gelederen hadden gedrongen. Als hoofdschuldigen worden aangewezen de kapitein Novehovitch Iolovitch, de luitenant-kolonel Luguenote en de luitenant Dudovne. Voor de overigen werden verzachtende omstandigheden gepleit.

De instructie heeft geleid tot een zeer verrassende uitlating van de zijde dier gedetineerde krijgslieden. Negen hunner verklaarden, dat de koningsmoord ongetwijfeld een vaderlandslievende daad was geweest, doch dat de houding, door de bij de moordpartij betrokken officieren na de daad aangenomen, dezen in hun oog verachtelijk had gemaakt.

In de Servische hoofdstad wordt rondverteld, dat bij de verhooren der gevangen officieren allerlei tot dusver nog niet bekende schandelijkheden over den moord op Alexander en Draga aan het licht komen. Zoo zouden de moordenaars wijlen Alexander de vingers hebben afgekapt om de ringen te kunnen stelen. Al Draga's ringen en haar kostbaar halssnoer waren na den moord verdwenen. Ook het geld uit de kast der koningin en kostbare doozen en sieraden van haar broeders verdwenen in de zakken der „vaderlandlievende" helden. Maar het zonderlingste verhaal is wel, dat de moordenaars, na de daad te hebben volbracht, den kok van het paleis noodzaakten een diner te bereiden, dat zij te midden van de lijken der slachtoffers met smaak verorberden.

Thans is weer een van Servie's afgevaardigden vermoord, n. l. Marian Velkovitch, als links-radicaal bij de jongste verkiezingen te Pidot gekozen; hij is door revolverschoten gedood. Men heeft, volgens zijn vrouw, te doen met een persoonlijke wraakneming.

Bij de verkiezingen in Servië zijn gekozen 78 gematigde radicalen en 15 liberalen. De socialisten, die voor het eerst aan den strijd deelnamen, zijn dus met de kous op den kop naar huis gegaan. De liberalen, wier leider de tegenwoordige premier, generaal Avakoumovitch, is, zijn dus geslagen, zoodat deze vermoedelijk zal plaats moeten maken voor een der leiders der gematigde radicalen, Paschitch of Vouitch, die aan het hoofd stond van het laatste ministerie onder Alexander en gezant was te Parijs en te Brussel. Deze en zijn partij zullen dan echter steun moeten zoeken bij de onafhankelijke d. w. z. bij de radicale radicalen, de ultra's, die als hun leider hebben Luiba Shimbivitch. Hoewel de radicalen in het parlement met de Koningsmoordenaars gemeene zaak maakten, wordt toch hun meerderheid beschouwd als een nederlaag der moordenaarspartij.

De „Times" beweerde trouwens, reeds vóór de uitslag der verkiezingen bekend was, dat, in 't algemeen, de meerderheid tegen de moordenaars is.

Er is reden om aan te nemen, zoo schrijft zijn correspondent, dat van de 1500 officieren ten minste 1000 betrokken zijn bij „nieuwe samenzwering" tegen de koningsmoordenaars, en met uitzondering van de bloedverwanten en vrienden der 68 „oude samenzweerders", die koning Alexander en koningin Draga om het leven hebben gebracht, kiest waarschijnlijk bijna de geheele bevolking van Servië, althans in 't geheim, hunne partij. Sommigen doen dat, omdat zij veel aan de Obrenovitsen te danken hadden, anderen omdat zij ziet dat de omwenteling wellicht nog meer verdorvenheid en tyrannie teweeg heeft gebracht dan er vroeger reeds bestonden. Want de koningsmoorderskliek bezet de voornaamste burgerlijke en militaire ambtenaarsposten, en ieder die zich tegen hen verzetten wil, is bij voorbaat veroordeeld. Zelfs de Koningstaat sterk onder hun invloed zoodat velen niet meer gelooven dat hij ooit die menschen van zich af zal kunnen schudden.

Intusschen schijnen, volgens den correspondent, de samenzweerders nu zelf in te zien dat zij te ver gegaan zijn. Zoo houdt kolonel Masjin zich tegenwoordig op den achtergrond, en er is een besluit verschenen, waarbij de duur der aanstellingen van de officieren van 's Konings huis beperkt wordt. Het is zoo goed als zeker, dat de radicalen bij de verkiezingen overwinnen zullen, maar er schijnen op dit oogenblik in Servië geen mannen te zijn, eerlijk en krachtig genoeg om zich tegen de regeerende kliek te verzetten.

Ingezonden Mededeelingen.

EMULSION DE SCOTT.

RESPETABLE CERTIFICADO. — Dr. R. Hernández Matute, Médico Cirujano de la Universidad de Caracas y miembro del Colegio de Médicos de la República,

Certifica: Que hace diez años ha usado con buen éxito en las enfermedades prominentes del pécho; raquitismo, escrófulas, etc., la admirable preparación conocida con el nombre de Emulsión de Scott, en la cual se hallan felizmente asociados los hipofosfitos de cal y sosa con el aceite de hígado de bacalao. Y ha observado además que es tolerada por los estómagos más delicados, contribuyendo poderosamente al desarrollo físico de los niños, quienes la piden con avidez por su sabor agradable.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK.

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1903.	Marcb.	Caracas	Zulia	Philad.	Marcb.	Caracas
Vertrekt van NEW-YORK	Oct. 10	Oct. 17	Oct. 24	Oct. 31	Nov. 7	Nov. 14
Komt aan te SAN JUAN		22		5		19
Vertrekt van „		23		6		20
Doet CURAÇAO aan		25		8		22
Komt aan te LA GUAIRA	17	26	31	9	14	23
Vertrekt van „	18	28	Nov. 1	11	15	25
Komt aan te PTO. CABELLO		29		12		26
Vertrekt van „		30		13		27
Komt aan te CURAÇAO	19	31	2	14	16	28
Vertrekt van „	25	Nov. 2	8	16	22	30
Doet LA GUAIRA aan	26		9		23	
Doet PONCE „	28		11			
„ SAN JUAN „		4		18	25	2
Komt aan te NEW-YORK	Nov. 3	9	17	23	Dec. 1	7

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Marac.	Merida	Zulia	Merida	Marac.	Merida
Vertrekt van CURAÇAO	Oct. 19	25	Nov. 2	Nov. 9	Nov. 16	Nov. 23
Komt aan te MARACAIBO	20	26	3	10	27	24
Vertrekt van „	24	30	7	13	21	27
Komt aan te CURAÇAO	25	31	8	14	22	28

Advertentien.

Bekendmaking.

De publieke verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van den 3den Januari 1902 t/m den 30sten Juni 1902, onder N°. 7362 M t/m N°. 3218 O zal plaats hebben op DONDERDAG den 29sten October a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde intresten.

Curaçao, den 25sten October 1903.

De Voorzitter,

A. JESURUN.

AGENTEN:

Senior & Co., Botica Excelsior.

Verkrijgbaar in alle apotheken.

ANUNCIO.

Bendementoe di PREENDANAN di PLATA, ORO i DJAMANTA koe tin placa fiá ariba nan na *Spaar en Beleenbank*, esta esnan for di 3 di Januari 1902 té 30 di Juni 1902 bao di No. 7362 M, té No. 3218 O lo toema lugar dia HUEBES 29 di October i dia Huebesnan, koers sigi.

Ta jama interesadonan di bin paga nan interes, afin di evita nan bendementoe.

Curaçao, 22 di October 1903.

President.

A. JESURUN.

Para seguridad use

LONGMAN & MARTINEZ
NEW YORK, U. S. A.
De Venta Por Las Ferreterias y Almacenes de Viveres.

"HET HERT."

Drinkt steeds het heerlijke Lans' export Bier „Het Hert"; het heeft een zuiveren en aangenamen smaak en is het meest geschikte Bier voor ons warm klimaat, dewijl het zeer weinig alcohol bevat.

Agenten voor Curaçao,
DE LANNOY & Co.

Fotografia Soublette.

Este muy conocido Taller ofrece de nuevo sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO:

De 8 A. M.—4 P. M.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.